

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ved Skrivelse af 10. Januar 1939 nedsatte Undervisningsministeriet et Udvalg (*Undervisningsministeriets Ungdomsudvalg*) med den Opgave at undersøge Nødvendigheden af Ændringer i den bestaaende Lovgivning om Skoler for Ungdommen samt at overveje og fremkomme med Forslag om nye Former for Ungdomsskolearbejdet i det hele.

Udvalget afgav i December 1940 sin Betænkning, der er tilstillet Rigsdagens Medlemmer. Betænkningen indeholder foruden Forslag til Revision af de gældende Love om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, Efterskoler og Aftenskoler — der er fremsat som Lovforslag samtidig med nærværende Lovforslag — tillige *Forslag til Lov om en Ungdomsskole for unge Mennesker mellem 16 og 18 Aar*.

Angaaende Ungdomsudvalgets Sammensætning, dets almindelige Synspunkter for Ungdommens Undervisning samt de Forhandlinger, bl. a. med Repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, som Udvalgets Forslag har givet Anledning til, henvises til de indledende Bemærkninger i Udvalgets Betænkning Side 5—11.

Udvalgets Forslag om en Ungdomsskole for unge Mennesker mellem 16 og 18 Aar og de til Forslaget hørende Bemærkninger findes i Betænkningen Side 58—86 og er trykt som Bilag til nærværende Lovforslag.

Som det fremgaar heraf, er den af Udvalget foreslaaede Ungdomsskole særlig beregnet for de unge *ufaglærte* (Bude, Arbejdsdreng) i Byerne, der ikke som Led i deres Arbejde opnaar nogen egentlig Uddannelse og som — ifølge en af Udvalget foretagen Undersøgelse — for de flestes Vedkommende overhovedet ikke faar Del i nogen Uddannelse eller Undervisning efter deres Udskrivning af Børneskolen.

Undervisningen skal efter Udvalgets Forslag som de centrale Fag omfatte Arbejdskundskab (Produktionslære og Værktøjslære), Gymnastik (Idræt) og Sang, men kan som Bifag tillige omfatte andre Fag, og det er Formaalet med Undervisningen at give de unge et vist almindeligt, alsidigt Færdighedsgrundlag egnet til at lette dem Tilpasningen til de forskellige Erhvervsomraader, hvor Beskæftigelse staar dem

aaben, samt at bibringe dem nogen Forstaaelse af Erhvervslivet og Samfundslivet.

Med Hensyn til den nærmere Fremstilling af Udvalgets Synspunkter og dets Begrundelse for Oprettelsen af den foreslaaede Ungdomsskole kan man iøvrigt henholde sig til Betænkningen.

Udvalgets Forslag har siden Betænkningens Fremkomst været Genstand for en omfattende Meningsudveksling i Tale og Skrift, og der er herunder fra forskellige Sider navnlig gjort Indvendinger mod Tanken om at gøre den foreslaaede Ungdomsskole tvungen.

Det er i saa Henseende særlig gjort gældende, at en tvungen Ungdomsskole vil være uforenelig med de Synspunkter og Traditioner, der hidtil har været bestemende for Undervisningen af Landets Ungdom, og som har sat betydningsfulde Frugter ved Udformningen af de frie Ungdomsskoler af forskellig Slags, som i Tidens Løb i stort Antal er oprettet.

Endvidere har Danmarks Lærerforening og de københavnske Kommunelærerforeninger i Henvendelser til Ministeriet udtalt deres Betænkelighed ved, i hvert Fald paa nærværende Tidspunkt, at indføre en tvungen Ungdomsskole og har i saa Henseende særlig peget dels paa de Vanskeligheder for Undervisningens Gennemførelse med et godt Resultat, der kan opstaa af de heromhandlede Elevers Indstilling over for en tvungen Skolegang, dels paa, at den frivillige Ungdomsskoles — særlig Aftenskolens — Muligheder langt fra kan siges at være udtømt endnu, og at Bestræbelserne derfor foreløbig bør rettes mod at tilsikre disse Skoleformer de bedst mulige Udviklingsbetingelser i Fremtiden og gennem et planmæssigt og maalbevidst Arbejde over for Ungdommen, Hjemmene og Arbejdsgiverne at øge Interessen for den frivillige Ungdomsundervisning.

Ministeriet finder Anledning til heroverfor at fremhæve, at de anførte Betragtninger ikke har været fremmede for Ungdomsudvalget. Dettets Forslag indeholder en Række betydningsfulde Undtagelsestilfælde, i hvilke de unge ved at deltage i frivillig Ungdomsundervisning kan frigøre sig for Pligten til at søge den tvungne Ung-